

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 27. september 2001 šte. 39 (3137) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Privatni vrtci združeni v skupnem društvu

V torek, 25. septembra, je bilo ustanovljeno skupno društvo vseh privatnih dvojezičnih (slovensko/nemško) vrtcev na Koroškem. Ta uradni akt je le uradna potrditev dolgoletnega povezovanja, kontaktiranja, posvetovanja in izmenjav izkušenj, tesnejša povezava pa je postala potrebna posebno vpričo bližajočega se novega deželnega zakona o otroških vrtcih.

Ustanovni občni zbor društva »Delovna skupnost privatnih dvo- in večjezičnih otroških vrtcev« je bil v Mladinskem domu, delegati posameznih vrtcev pa so za to – nekako strešno – društvo izvolili odbor. Predsednik je mag. Štefan Kramer, podpredsednica je dr. Marija Novak-Trampusch, tajnik mag. Jože Blajs, blagajnik mag. Roman Verdel, odborniki pa so še dr. Pavle Apovnik (ki je tudi izdelal statut novega društva), Danijel Sturm, mag. Tatjana Feinig, sestre Karmela Kelih in Regina Tolmajer ter Vida Obid. Preglednika računov sta dr. Franc Wutti in Martin Rehsmann.

V pravilih je zapisano, da je namen društva izmenjava informacij o delovanju omenjenih vrtcev in drugih institucij na tem področju, nadalje koordinacija delovanja, zastopanje interesov, razvijanje metod dela v varstvu in izdelava didaktičnega gradiva, skrb za vzgojiteljski naraščaj, obveščanje javnosti o problemih in delovanju ter skrb za sodelovanje z ustanovami otroškega varstva v prostoru Alpe-Jadran.

Novi zakon o vrtcih predvideva poseben kuratorij, v katerem bodo zastopniki uveljavljali

svoje zahteve, dajali pobude, preverjali koncepte in reševali odprta vprašanja. V tem gremiju naj bi bila (poleg deželnih zastopnikov) po en zastopnik strešnih političnih organizacij (torej ZSO in NSKS) ter dva zastopnika novega strešnega

društva dvo- in večjezičnih vrtcev. Odbor naj bi se menjal vsake tri leta, imenovana zastopnika v gremiju (zdaj Jože Blajs in Štefan Kramer, zastopnika Marija Novak-Trampusch in Pavel Apovnik) pa se menjata skladno z volitvami v deželni zbor.

Simfoniki RTV Slovenija so nam minuli teden v koncertni hiši pripravili očarljiv večer posodobljenih narodnih pesmi. Posebno so navdušili solisti Gabrijel Lipuš in Mia Žnidarič z brezhibnim petjem in saksofonist Michael Erian.

PREBLISK

■ To vabilo običajno »prilepim« na konec vabil v našem listu, kajti vsi prireditelji so v nenehnem strahu, da bo premalo obiska, da ne bo ljudi, da bo ves vložen trud zaman.

In prireditev je posebno na jesen toliko, da človek ne ve, kam bi se obrnil. Kaj, če bi ustanovili nekakšno letečo službo, ki bi največje navdušence vozila od ene prireditve do druge, od Loč do Pliberka, vsaj toliko, da bi se pokazali in izkazali svojo narodno dolžnost.

Roko na srce: brez te narodne dolžnosti bi se marsikateri prireditvi slabo pisalo. Saj vidimo ponavadi vselej iste obraze na prireditvah. Tisti, ki gredo radi kam, so tako rekoč na vsaki ohceti. Drugi imajo

rajši svoj zapeček, ki ga tudi ne gre zametavati.

V odstotkih gledano smo že tako pridni obiskovalci kulturnih prireditev, večina se niti približno ne more primerjati z nami. Zanimiva pa bi bila analiza, KAJ imajo ljudje najrajši

Prisrčno vabljeni

(no, ja, nekako že vemo: če igrajo ali pojejo »domači«). In zahtevnejša ponudba nekoliko zaostaja z obiskom, čeprav je je dovolj: klasika in sodobna literatura in glasba, likovna umetnost ... ne moremo se pritoževati.

Če bo vse to ostalo na krožniku, je odvisno od nas samih. S. W.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO CELOVEC

vabi ba izlet

»10-letnica
zvona prijateljstva«

v Kočno na Loki, Snežno jamo in na Raduho v soboto in nedeljo, 6. in 7. oktobra 2001

Zbirališče 6. oktobra med 11. in 11.30 v Lučah, gostilna Raduho

16. VESTNIKOV IZLET

od petka 12., do nedelje 14. oktobra 2001
MOŠČENIČKA DRAGA – hotel MARINA

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Moščeničko Drago. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

Cena: 1.700,- šil. na osebo v dvoposteljnih sobah 123,54 €
320,- šil. doplačilo za enoposteljno sobo 23,25 €

Prijave 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

Prijave so možne še do petka, 5. oktobra!

SIENČNIK

Plebiscitni dar prenakazan

V teh dneh je deželna vlada prenakazala tako imenovani plebiscitni dar v višini 5,0 milijonov šil., ki ga bo KOKS razdelil na predlog obeh osrednjih organizacij takole: 1,6 mio. za izgradnjo pliberškega kulturnega doma; 1,2 mio. za izgradnjo Slovenske študijske knjižnice; 0,6 mio. za pospeševanje imedža slovenskega jezika (obe osrednji kulturni organizaciji); 0,4 mio. za obnovo otroškega vrtca šolskih sester v Šentjakobu; 0,3 mio. za izobraževalno dejavnost Tinj; po 0,2 mio. za tehnično infrastrukturo Mohorjevega in Mladinskega doma, po 0,2 mio. za oba inštituta (SZI in Urban Jarnik) ter 0,1 mio. šil. za nakup orgel na Žihpoljah.

Prejemniki bodo denar dobili v prenakazan v prihodnjih dneh.

**Pesem
zbledele zemlje**

ZBOR »ROŽ«

ZBOROVODJA
LJAKO MILISAVLJEVIČ

PE 28. 9. 19.30
NE 30. 9. 19.30

cerkev Sentspeter
pri Sentsjakobu

PRIREĐITELJ / VERANSTALTER: SPD »ROŽ«

TEATR Brez ...
Instrukcija
Eugène Ionesco

Režija: Miha Golob
Dramaturgija: Maja Borin
Igralca: Magdalena Kropiunig
Aleksander Tolmaier

Premiera: 4. oktober 2001
20.00
k&k-center
Šentjanž v Rožu
Produkcija: Slovenska prosvetna zveza

INSTRUKCIJA
Skrivnost učnega načrta
ali nevarno razmerje
med profesorjem in učenko

Zadnje čase dokaj vroča diskusija o spremembi deželnega volilnega reda oziroma o znižanju praga za vstop v deželni zbor se počasi umirja. To pa ne zato, ker bi zagovorniki nižjega volilnega praga obupali, ampak zaradi torkovega sklepa deželnega zbora.

Ta je namreč sprejel najnovejši predlog socialdemokratske stranke, naj deželni zbor kar se da naglo spremeni koroški volilni red, da bo znižana ovira za doseg osnovnega mandata.

Pravzaprav je bila zahteva po spremembi volilnega zakona glavna tematika v koloarjih deželnega zbora in med novinarskimi kolegi. Predsednik koroške ljudske stranke Georg Wurmitzer dopoldne še ni vedel, ali bo njegova stranka podprla predlog. Načelno pa je dejal, da zakonov ni mogoče spreminjati z najnovejšimi predlogi.

Svobodnjaki so že razmeroma zgodaj dali vedeti, da bojo podprli socialdemokratski predlog, kar žarec pa je načelnik koroških Zelenih Michael Johann in je že vnaprej govoril o velikem in pomembnem političnem uspehu.

Kot pričakovano, so najnovejši predlog podprli socialdemokrati in svobodnjaki, ljudska stranka pa ne. S tem je le konsekvantno

REFORMA KOROŠKEGA VOLILNEGA REDA

Deželni zbor večinsko za nižji volilni prag

nadaljevala svojo politično usmeritev v tem vprašanju. VP namreč noče znižanja volilnega praga. To stališče je zavzemala tudi v pododboru deželnega zbora, ki ga vodi njen klubski predsednik Klaus Wutte. Ta spremembe volilnega zakona pač ni dal v razpravo, obležala je na njegovi pisalni mizi.

Zdaj naj bi se celotno vprašanje le premaknilo z mrtve točke, zdaj bo menda deželni zbor pospešeno ukrepal. Končni cilj je zakon o znižanem volilnem pragu (med 4-5 % za osnovni mandat).

Podpora najnovejšemu predlogu socialdemokratov in znižanju volilnega praga je seveda pri manjših strankah sprožila zadovoljstvo.

Andrej Wakounig, predsednik Enotne liste je dejal, da sta protest narodne skupnosti in Zelenih proti zavlačevanju sodobnega volilnega reda, ter zahteva socialdemokratov po njegovi uvedbi, končno pripeljala do razmisleka pri svobodnjakih. Zdaj je manjšim strankam odprta pot v deželni zbor. Wakounig pričakuje, da bo večinsko voljo

deželnega zbora spoštovala tudi deželna vlada. Ljudski stranki, ki nasprotuje reformi volilnega reda, pa predsednik EL sporoča, da bo le tedaj spet verodostojna, če se bo pridružila večini v deželnem zboru. Njeno stališče ni logično in ga odklanja tudi večina koroških volilcev.

Predsenik EL pričakuje, da bo sprememba volilnega reda sprejeta še v tej mandatni dobi,

za slovensko narodno skupnost pa da je treba urediti ustrezen zastopstveni model. Model, ki predvideva navzočnost zastopnikov manjšine zgolj v pododborih, za Wakouniga ni reprezentativen, narodno skupnost bi izključeval iz neposrednega soodločanja. Zato Wakounig predlaga uvedbo enakopravnega in celovitega manjšinskega mandata.

Načelnik koroških Zelenih

Michael Johann je čestital socialdemokratom in svobodnjakom za sklep, da se končno odstrani nedemokratska volilna ovira. Johann je prepričan, da ta sklep pomeni pozitivno spremembo v razpravi o reformi volilnega reda. Tudi Johann naglašja, da je sprememba možna v doglednem času, ker so predlogi že izdelani in je v deželnem zboru zajamčena tudi stabilna večina. Kot EL tudi Zeleni kritizirajo stališče ljudske stranke, ki da noče spoznati, da je vlak dokončno na poti k volilni reformi. *Franc Wakounig*

SLOVENIJA

Sprememba ustave

V parlamentu so že pripravili predlog za sestavo posebne komisije za spremembo Ustave Republike Slovenije, ki jo bo vodil predsednik državnega zbora Borut Pahor, v njej pa bodo predstavniki vladne službe za zakonodajo in Društva za ustavno pravo. Ustavne spremembe obsegajo več področij, najzanimivejše za kresanje mnenj pa je tisto, ki opredeljuje referendum ali 19. člen ustave. Prvi po vrsti po-

membnosti pa je tako imenovani EU člen.

Deset let po uveljavitvi Ustave samostojne in demokratične države Slovenije je po mnenju pravnih strokovnjakov in politikov čas, da se temeljito analizira uveljavljanje in dodajo spremembe k ustavi. Strokovna in politična preveritev nekaterih ustavnih določil je nujna predvsem zaradi porušenega ravnovesja med tremi vejami oblasti. Gre za drugačen način oblikovanja vlade. Državni zbor naj bi še vedno volil predsednika vlade, ne pa tudi ministrov. Te naj bi na predlog premiera imenoval

in razreševal predsednik republike. Državnemu zboru naj bi odvzeli tudi pristojnost za izvolitev sodnikov in zagotovili večji vpliv demokratične javnosti pri sestavi sodnega sveta.

V ustavnih spremembah je tudi predviden določen način prenosa dela suverenih pravic na EU. Ob tem je predviden tudi referendum o vključitvi Slovenije v EU. Poleg še drugih pobud za dopolnitve ali spremembe ustave naj omenimo le še tisto, ki jo predlaga Stranka mladih Slovenije. Slovenija naj bi svojim državljanom dala volilno pravico že z dopolnjenim 16. letom starosti.

Že leto za letom se bivše interniranke nacističnih koncentracijskih taborišč Auschwitz, Ravensbrück in Uckermark ter bivše jetnice v raznih nemških zaporih v mesecu septembru sestajamo ob slovenski obali v Portorožu. Prihajamo iz mnogih krajev Slovenije in zamejstva. Žal pa se število udeleženk zaradi starosti in bolezni vsako leto nekoliko zmanjšuje. Srečevale se bomo dokler bomo zmogle, saj nas prestano gorje in prijateljstvo tesno povezuje.

Organiziramo krajše izlete, glavni akcent pa je na svečani proslavi s kulturnim programom. Predstavniki organizacije Zveze borcev Pirana in Izole, pa tudi župan občine Piran nam v svojih pozdravnih nagovorih s toplimi besedami dajo vedeti in občutiti, da naš doprinos v borbi in prestano trpljenje nista bila zaman, saj smo se borile za svobodo, za preživetje slovenstva na podedovani svoji zemlji in proti Hitlerjevemu režimu.

Udeleženke proslave je iznenadila vest, da današnji nemški mogotci nameravajo graditi avtocesto prav čez področje nekdanjega koncentracijskega taborišča Ravensbrück / Uckermark in ga tako zbrisati z zemljevida. Zato so sklenile poslati pristojnim nemškimi oblastem protestno pismo, ki ga posebej objavljamo.

V okviru kulturnega programa je bilo ganljivo spremljati recitacijo pesmi Vinka Möderndorferja, posvečeno Koro-

14. DO 18. SEPTEMBRA V PORTOROŽU

14. srečanje internirank in zapornic

šicam z naslovom »Trebaj je vedeti«. Izvajanje glasbenih točk na flavti in klavirju, nastop folklorne skupine »Šavrinski god-

ci« iz zaledja Slovenske Istre, spremljava ob citrah in prikaz sodobnih plesov v izvedbi vnuka in vnukinje naše sotrpinke

so popestrili in obogatili našo svečano proslavo. Kaj nam prinaša to novo stoletje, kako se bomo v njem znašle – je veliko

vprašanje. Želele bi dneve brez vojne, nasilja in koncentracijskih taborišč in še nekaj prijateljskih srečanj in zdravih dni.

OPOZORILO: V Železni Kapli je bilo konec tedna prav tako srečanje biših internirank iz Ravensbrücka. Poročilo bomo objavili prihodnji teden.

Udeleženke srečanja v Portorožu

Bivše taboriščnice iz istega bloka imajo še danes intenzivne kontakte

RESOLUCIJA, KI SO JO SPREJELE UDELEŽENKE SREČANJA V PORTOROŽU:

Zgrozila nas je novica, da se je obudila misel o gradnji ceste preko zaščitenega zemljišča nekdanjega nacističnega taborišča Ravensbrück / Uckermark. Uresničitev tega projekta bi bila v popolnem nasprotju s Sklepom Evropskega parlamenta z dne 11. februarja 1993 (84-0208.0218.0219.01228/93), o »evropskem in mednarodnem varovanju zgodovinskih spomenikov na mestih, kjer so bila ustanovljena nacionalsocialistična koncentracijska taborišča«, kjer piše:

»Evropski parlament, A spričo nevarnosti ob ohranjanju mest nacionalsocialističnih koncentracijskih taborišč v svojstvu prav posebnega zgodovinskega pomena, B ob odklanjanju vsakega samovoljnega prekrivanja realnosti nacionalsocialističnih taborišč z morebitno povojno uporabo,

C v prepričanju, da pripada milijonom mrtvih vseh NS koncentracijskih taborišč spoštovanje današnjih in bodočih generacij in da mora vzgoja naše mladine zagotavljati upoštevanje pomena žrtve za svobodo, človekove pravice in mir, ...

... poziva države članice, Svet in Komisijo, naj podpirajo med drugim tudi finančno, vse pobude za ohranjanje prav posebnega pomena od nacionalsocialistov ustanovljenih koncentracijskih taborišč in njihovo evropsko in mednarodno varovanje.«

Taborišče Ravensbrück/Uckermark, ki je bilo od 1939 do 1945 predvideno kot edi-

no povsem žensko nacistično koncentracijsko taborišče, ima za svobodoljubno Evropo še poseben simbolni pomen. V njem so trpele in umirale ženske z otroki iz vseh v 2. svetovno vojno vpletenih držav Evrope. Pregarjane so bile zato, ker so se upirale nacističnemu nasilju.

Predstavniki slovenskih taboriščnih odborov, zbrani v koncentracijskem odboru, zato v imenu naših članov – nekdanjih jetnikov nacističnih koncentracijskih taborišč – nasprotujemo gradnji ceste preko spominskega območja Ravensbrück / Uckermark. Namera že sama po sebi pomeni omalovaževanje zgodovinskega pomena taborišča in poskus zmanjševanja svarilne moči tega dokaza komaj preteklih zločinov nad življenjem ljudi.

JEZIKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Že drugič intenzivni tečaj v Mladinskem domu

V prvem tednu šolskega leta, od 10. do 14. septembra, smo priredili »intenzivni angleški tečaj« za učence 4. c razreda slovenske gimnazije. Namen in cilj tega projekta je bil uresničiti želje in pričakovanja učencev in strašev, da bi se otroci igraje učili angleščine. It should be fun! Moja ambicija je, da bi mladina spoznala, da je angleščina res »lingua franca« v času, ko govorimo samo še o globalizaciji.

Kot v angleških šolah so z delom začeli ob devetih. Pogovarjali so se o programu za ves dan, potem pa brali zapisnike iz dnevnika, ki so ga pisali vsak večer od osmih do devetih. Delo so nadaljevali v treh skupinah. Osredotočili so se na Avstralijo, Kanado in Južno Afri-

ko, v internetu so iskali informacije o teh deželah, jih zbirali, se o njih pogovarjali in nato izdelali plakate za predstavitev, ki je bila zadnjega dne. Pogovarjali so se o rasizmu, konfliktnih situacijah. Pripravljali so mini projekte ter skeče, ki so jih našudirali in predstavili staršem. Tudi peli so in se naučili afriški ples »Gumboot Dance«, pri čemer so res uživali. Imeli so tudi kviz in igrali cricket. Za prostost je bilo poskrbljeno.

Zadnjega dne tečaja so se starši lahko prepričali, da so otroci v tem kratkem času izboljšali svoje pogovorne in jezikovne spretnosti ter razširili svoje kulturno obzorje. Bili so navdušeni nad sproščenostjo svojih otrok. Zagotovili so mi, da je vredno podpreti tak način izobraževanja iz lastnega žepa. Kot organizatorica tega tedna in pedagoginja sem bila oddolžena za vse napore in delo, ki sem ga v to vložila.

Hvala gospodu Blajsu, vodju Mladinskega doma, za odlično sodelovanje!

Hema Cesnovar

PRVI TEDEN V ZNAMENJU JEZIKOV

Jezikovna kopel – začetek v novem Kugyjevem razredu

Zamisel Kugyjevega razreda na slovenski gimnaziji – z (dvojezičnimi) dijaki iz dežel ob tromeji Koroške, Slovenije in Furlanije – doživlja letos uresničitev v tretjem razredu, poimenovanem po znanem al-

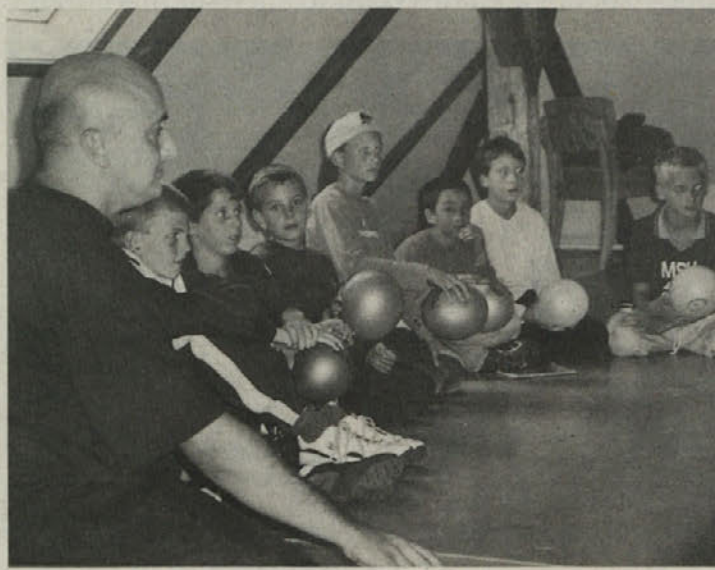
pinistu in možu treh regij Juliusu Kugyju.

V prvem šolskem tednu so dijakinje in dijaki preživeli skupni teden v mladinskem centru na Rebrci. Teden od 10. do 14. septembra je bil po-

svečen več stvarim: dijakinje in dijaki naj bi se med seboj spoznali, v igri naj bi se učili italijanščine, srečali naj bi svoje učiteljice in učitelje in ti nje, živeli naj bi en teden od doma v novi skupnosti.

Jezikovni tečaj – zaradi intenzivnega dela ga strokovno imenujejo jezikovna kopel – je bil učenje v igri. Pripravil in vodil ga je učiteljski tim pod vodstvom jezikovnega asistenta Adriana Sabotta, razredni učiteljici mag. Sonja Kramer-Sienčnik in mag. Hedwig Figoutz in razredničarka dr. Tatjana Koncek so skrbele za oblikovanje prostega časa: z igrami notri in zunaj, z branjem napehtih zgodb, s sprehodi. Tako so bili novi dijaki zunaj šolskega poslopja v šoli – in obenem že posebej intenzivno doživljali novo razredno skupnost.

Že obstoječa Kugyjeva razreda sta tudi doživela porast, saj smo z novim šolskim letom sprejeli nekaj novih učencev. Zanje so bili prvi trije dnevi jezikovni tečaj nemščine, ki ga je vodila mag. Monika Kelih.

Strugar Fran iz Šmihela je zbuja zanimanje ljudi

ALPSKO JADRANSKI BIO PRAZNIK

Vsi so bili zadovoljni

Ob koncu minulega tedna je bil celovški Novi trg ena sama biološka pokrajina. Biološki kmetje iz Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine, samorastniški rokodelci in ponudniki slastnih ponudb za pod zob, so se predstavili celovški javnosti. Organizatorja prekomejnega trijezičnega praznika bioloških kmetovalcev sta bila Koroška zveza bioloških kmetov in Ernte fürs Leben. Odmev na prireditve je bil tako velik, da bojo prihodnje leto v Celovcu organizirali dneve koroških dolin.

Biopraznik v osenčju celovškega zmaja je pokazal, da Slovenija, Koroška in Furlanija-Juljska krajina niso le sre-

dišče alpsko-jadranskega prostora, ampak da je tu sonaravno kmetovanje in gospodarjenje pravzaprav pravilo prehrabene produkcije. Prav za tegadelj so omenjene dežele že danes velika obogatitev skupne evropske prehrabene, kulinarčne in sploh kulturne ponudbe in dediščine.

Na prazniku smo tokrat, z nekaj izjemami, zmanj iskali koroško-slovenske kmete in druge ponudnike. Čeprav jih je precej, ki so se odločili za sonaravno kmetovanje, jim je pa očitno manjkalo potrebne korajže, da bi prišli na celovški Novi trg. Tisti pa, ki so prišli in ponudili svoje izdelke, svojega sodelovanja niso obžalovali.

MOHORJEVA Celovec, Celje, Gorica vabi na proslavo **150 let Mohorjeve družbe** in na dan odprtih vrat v petek, 28. septembra 2001, ob 14. uri v Celovcu, 10. Oktober Str. 25
Slavnostni govor: prof. Alojz Rebula, predsednik NSKS Bernard Sadovnik, župan Harald

Scheucher, dež. glavar Jörg Haider, škof dr. Franc Kramberger, škof dr. Alois Schwarz, predsednik državnega zbora dr. Heinz Fischer; **nagovor:** predsednik RS Milan Kučan; **kulturni spored:** ansambel Drava, komorni zbor Ave, MePZ Gallus in MePZ Sele.

KORTE – SLAVNOSTNA OTVORITEV

Korške peči – edinstveno naravno doživetje

Preteklo soboto je bila v Kortah pri gostilni »Francel« slavnostna otvoritev naravnega parka »Korške peči«. Projekt so financirali dežela, zveza, občina in Evropska unija in je stal dva milijona šilingov. Vodja projekta sta bila dipl. inž. R. Resch in P. Eder v sodelovanju z občino, deželno vlado (oddelek za zaščito narave), posestniki v Kortah in krajevnimi faktorji. Projekt je izpeljala občina Železna Kapla, društvo za regionalni razvoj južne Koroške. Prva faza projekta je torej zaključena in je trajala skoraj dve leti. Obstaja pa že načrt in vizija o izgradnji (druga faza) prekomejnega naravnega parka Logarska dolina-Bela-Košuta.

Privlačna turistična ponudba

Na parkirišču pred vstopom v divje romantično sotesko so se zbrali številni domačini, ki jih je prisrčno pozdravil župan Peter Haderlapp. Nato sta dipl. inž. R. Resch in P. Eder na kratko predstavila projekt in dejala, da je bilo mogoče izčrpno diskutirati in deloma rešiti

Domačini na čelu z županom Petrom Haderlappom (desno) so ponosni na čudoviti svet Korških peči

nekaj pomembnih vprašanj v zvezi z izpeljavo projekta. Uspelo je olepšati parkišče in okrepčevalnico pred sotesko, izboljšati cestno povezavo v naravni park, postaviti nove kažipote in izdati večjezično propagandno zgibanko. Samokritično sta pripomnila, da bo treba še kaj storiti za otroke, ki prihajajo s starši v te kraje (primeren prostor za igranje), izboljšati ponudbo gastronomije

in profesionalizirati marketing. Posrečene informacijske postaje je na novo načrtoval domači arhitekt Klaura. Postaje o tematskih sklopih geologija (1. postaja) in življenjskih prostorih voda in gozd (2. in 3. postaja) oblikujejo leseni drogovi iz domačih gozdov.

Množica slavnostnih pohodnikov je ob razlaganju strokovnjakov ob informacijskih postajah doživljala naravne lepote te pred milijoni leti nastale korške soteske, ki jo obdajo – belo sive skale, gozdovi, čista voda, kjer živijo redke živali, ki so v drugih predelih Evrope že skoraj izumrle. Ta naravni park je edini na Koroškem, če že ne v Avstriji, ki je dostopen tudi telesno prizadetim, da lahko neposredno doživljajo naravne lepote te soteske.

Slavnostna otvoritev s pozdravnimi nagovori častnih gostov je bila pri gostilni »Francel« v Kortah, slavje pa sta olepšala »Trio Pegrin« in MePZ upokojencev iz Železne Kaple.

»Trio Pegrin« je olepšal slavnostno otvoritev projekta

Foto: Štukelj

M. Š.

Takrat je takšno potovanje, pošebej še pozimi, bilo celodnevni podvig. Kako sta tja rajžala, ni znano, morda sta se peljala s sanmi, lahko da je držal sren in sta jo mahnila kar po bližnjici. Naj je bilo, kakor že. Dejstvo je, da je o tem obisku pisal France Prešeren svojemu prijatelju Matiji Čopu in zapisal, da je Urbana Jarnika med drugim spodbujal, naj ne zane-marja svojega pesniškega daru.

Blatograjsko srečanje pred 169 leti je bilo pomemben zgodovinski dogodek, saj so se srečali in pogovarjali trije veliki slovenske kulture in književnosti, osebe, ki so za razvoj slovenskega jezika bile odločilnega pomena. Osebe, ki so usodno pomembne za umestitev Slovencev v evropsko in svetovno omrežje kulture.

Na vodi in po suhem

169 let po pohodu v Možberk (udomačeno je tudi ime Blatograd) so Narodopisni inštitut Urban Jarnik, Katoliška akcija in Krščanska kulturna zveza vabili na popotovanje po poteh Slomška in Prešerna. Pobudnik popotovanja je bil Janko Merkač, povod pa odkritje spominske plošče Urbanu Jarniku v blatograjski cerkvi.

Dan dogodka je bila minula sobota, 22. septembra, popoldne. Na vodi in po suhem je bilo geslo popotovanja. Nad 30 pohodnikov se je z ladjo podalo iz Celovca proti Porečam (Pört-schach), ki so za časa Urbana Jarnika bile še popolnoma slovenske. Po izkrcanju se je skupina duhovno pripravila na pešpot po kolovozih in skozi gozdove v Možberk. Občasno je hoja spominjala na romanje skozi prostor, predvsem pa čas, ko so se, ne samo na razpotjih, odstirale usedline davne slovenske prisotnosti in bitnosti na severnem obrežju Vrbskega jezera.

Možberk se je pohodnikom zdel kot mirno, zasanjano mes-

PO POTEH PREŠERNA IN SLOMŠKA

Spominsko popotovanje v Jarnikov Blatograd

Na svečnico pred 169 leti, to je bilo 2. februarja 1832, sta se takratni spiritual v celovškem bogoslovju (in poznejši lavantinski škof ter zdaj že svetnik) Anton Martin Slomšek, in odvetniški pripravnik (in prvak slovenskega pesništva) France Prešeren, oba sta se poznala še iz dijaških let, podala na pot iz Celovca v Blatograd ali Možberk. Obiskala sta tamkajšnjega duhovnika, sicer pa občje znanega znanstvenika, slavista in velikega Slovana Urbana Jarnika.

Pot je vodila navkreber do Razpotnika v Podgorjah

tece. Morebiti je bilo tu eno od upravnih središč davne slovenske karantanske države. Dosti sledov kaže v to smer, in pred zgodovinarji ter arheologi je še veliko dela.

Plemenito dejanje

V tem kraju je pastiroval, pisal, razmišljal in teoretiziral Urban Jarnik, po vsem slovanskem svetu znan in priznan učenjak. Razen plošče v cerkvi nič ne spominja nanj.

To soboto sta pa vsaj dve uri bili namenjeni njegovemu spominu in življenskemu opusu. V cerkvi je na pobudo Narodopisnega inštituta Urban Jarnik v sodelovanju z župnijo bila njemu v spomin odkrita slovenska spominska plošča. Ta akt plemenitega spomina in poklona temu velikanu duha je bil vple-

ten v dostojen kulturni spored. Bernarda Fink je ob klavirski spremljavi Špele Filipič pela Jarnikove pesmi, ki jih je Fellinginger prevedel v nemščino, Franz Schubert pa odel v nesmrtno odejo melodij.

Martin Dovjak je recitiral znano binkoštno pridigo Antona Martina Slomška o dolžnosti in skrbi za materinščino. Spominsko ploščo je blagoslovil pliberški mestni župnik Ivan Olip.

Obredu v cerkvi je sledilo predavanje dr. Teodorja Domeja o mestu, ki ga ima Blatograd-Možberk na slovenskem kulturnem zemljevidu.

V času Jarnikovega službovanja je skozi Možberk tekla slovensko-nemška jezikovna meja. Jarnik, leta 1784 rojen na Potoku na Zilji, je kot duhovnik

Spominska plošča Urbanu Jarniku

v glavnem služboval po župnijah na jezikovni meji.

Jarnik kot publicist

Kot pozoren, razgledan in razmišljujoč človek je odkrival in spoznaval mehanizme asimilacije ter njeno časovno razsežnost. Svoja dognanja je objavil v raznih publikacijah, leta 1811 je v Carinthei št. 5 objavil pesem Slovincem. V nemški pripombi je prvič omenjeno ime »Slovenen« namesto »Windische« za Slovence. (Zato je nedavno sklicevanje na Jarnika kot »vindišarja« nekulturno in necivilizirano nasilje nad tem velikim Korošcem). Sploh se je Jarnik dopisoval s celotnim takratnim slovanskim svetom in med jezikoslovci ter znanstveniki tedanjega časa užival izreden ugled (»naš slavni nestor«). To potrjujejo obiski ilirista Stanka Vraza, ruskega jezikoslovca Sreznjevskega in dopisovanje s Čehom Šafaržikom. Jarnik je zaslužen, da je glas o Korošcih in tukajšnjih slovenskih narečjih prodril v svet. Domej je naglasil, da se je Jarnik poglobljaj v toliko vprašanj in problemov, da ga smemo danes brez nadaljnega imenovati ne le

Recitator Martin Dovjak

jezikoslovca in pesnika, ampak tudi politologa. Sploh je panslavizem močna gonilna sila njegovega delovanja in ustvarjanja.

Duhovno sorodstvo

Domej je spregovoril tudi o duhovnem sorodstvu med Jarnikom in Slomškom. Ne le, da sta bila oba duhovnika, predvsem je njima skupno hotenje po družbeni emancipaciji slovenskega jezika, hkrati pa sta oba spodbujala Slovence, naj se učijo drugih jezikov. Za oba je bilo narodno odpadništvo velik greh, iskala sta filozofske etične in druge argumente proti izgnanju slovenščine. Oba sta značilca narodnega preporeda med Slovenci, oba sta se zavzemala za združitev vseh narodovih sil in moči. Pri obeh igra verska komponenta močno vlogo, oba sta bila, vsak po svoje, tudi nosilca panslavističnega duha.

Pot v Možberk-Blatograd naj bi postala stalnica v slovenskokoroškem prireditvenem razporedu. Spomin na Jarnika, Slomška in Prešerna, te stalnice slovenskega kulturnega ozvezdja, naj bo tudi vodilo prihodnjim rodovom.

Franc Wakounig

LESENI VELIKAN V GASSERJEVEM PARKU

Janušev kiparski prvenec

Podjetje in umetnost kot ena od oblik sožitja med gospodarstvom in umetniškim izrazom, obenem kot pomemben način mecenata, je danes zelo razširjen pojav. To je razveseljivo dejstvo, ki dokazuje, da duhovni horizont določenih podjetnikov le sega dalj in više kot samo do tiste ominozone črte in kar je pod njo. Ta domet je, če tako hočemo, merilo srčne kulture odgovornih v podjetjih. Med podjetja, ki so v tej deželi orala ledino kulturnega odnosa med umetnostjo in gospodarstvom, šteje tesarstvo Gasser v Bilčovsu. Na začetku, na prvih razstavah, je marsikdo majal z glavo, češ, počemu neki vse to. Ta čas dvomov in ironičnega (po)smeha je presežen, umetniške razstave pri Gasserju so bistven člen artificialne govornice v deželi.

Prejšnji petek, 21. septembra, zvečer, je bila v parku podjetja Gasser v Bilčovsu odprta razstava najnovejših slik in prvič tudi skulptur Gustava Januša. Kot bi si za svoj oseb-

Črno-beli kontrast v večernem mraku

ni praznik sam napravil čudovito darilo, takšna je bila ta vernisaža. Odprtje je kljub večernemu mraku bilo v parku zato, ker tam stoji velikanska lesena skulptura / stela Gustava Januša. Ta leseni velikan spominja na marsikaj, med drugim na skodljo, ki jo je načel zob časa, na liziko, ki poleti lajša prenašati vročino, ali pa na stopalo, čigar oblike bosta zabilasala voda in veter.

* Ta leseni velikan, ves v črnini, je že postal novi optični simbol podjetja.

V Bilčovsu spoznavamo monokromega Januša. Črnina velikana dominira tudi večino razstavljenih slik. Barvni kontrast temu pa sta dve miniaturni izdaji velikana, ena v rdeči, druga v modri preobleki.

Januša in njegove umetnine je številnemu občinstvu predstavil vodja deželne galerije Rossmann. Posebej je podčrtal, da se Januš prvič predstavlja javnosti kot kipar.

Franc Wakounig

X ZVEZA BANK

daje v najem
STANOVANJE oz. PISARNO
 površina: 82,7 m², 3 sobe, stranišče, kopalnica, mala kuhinja, terasa, 3. nadstropje v Zvezi Bank

POSLOVNI PROSTOR (TRGOVINA)
 površina v pritličju: ca. 70 m², klet: ca. 60 m²,
 10.-Oktober-Straße 19, dobra lega, blizu centra
 lepi in reprezentativni prostori

Obnite se na: **Zvezo Bank**,
 DI Johann Certov, tel.: 0463/51 23 65 - 66
 e-mail: johann.certov@pzb.at

PRED NOVO PREMIERO

Ionescove »Instrukcije« z domačima profesionalcema

Slovenska prosvetna zveza je sprireditelj in organizator predstave oz. teksta Eugena Ionesca, ki bo 4. oktobra prvič zagledala »luč reflektorjev« na šentjanškem odru, izvedel pa jo bo »Teatr brez«. Ionesco, avtor in utemeljitelj absurdnega gledališča (spomnimo se njegove Plešaste pevke v izvedbi bilčovške gledališke skupine), je danes gledališka klasika in že zdaleč ne več tako »absurden« kot se je zdel generaciji pred nami.

Posebna zanimivost predstave, ki jo je režiral Miha Golob, da nastopata kot protagonista Magdalena Kropiunig in Aleksander Tolmajer. Magdalena je letos spomladi z odliko zaključila študij igralskega na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT) pod strokovnim vodstvom profesorja in igralca Borisa Cavazze. Magda, kakor jo bolje poznamo, je doma iz Sveč

Magdalena Kropiunig

v Rožu in se že izredno uspešno uveljavlja na odrih tako v Sloveniji kot tudi v Avstriji, pa tudi pri filmu ima že kar nekaj izkušenj. Morda se je bo še kdo spomnil iz kratkega filma »filma mladje«, ko je igrala deklico, ki je po prometni nesreči ostala hroma. Magda je obiskovala nižjo stopnjo slovenske gimnazije, potem pa je predsedala na drugo gimnazijo, kajti »slovenščina je bila prehud oreh«. Danes bi ji tega nihče ne verjel, saj se je perfekcionirala seveda tudi jezikovno. Pravzaprav lahko mirno rečemo, da jo zaenkrat v Sloveniji s te plati bolj poznajo kot pa doma! Konec oktobra pa jo čaka nastop oziroma premiera na deskah celovškega Mestnega gledališča v dramatisirani noveli

»Das Dorf an der Grenze«, vendar o tem več drugič.

Aleksander Tolmajer je svojo kariero prav tako začel na Koroškem; v produkcijah domačega društva, predvsem pa Slovenske prosvetne zveze, je »zavohal« gledališko šminko in po uspešno opravljenem sprejemnem izpitu (ki je vse prej kot lahek in kjer vlada silna konkurenca) se je vpisal na omenjeno akademijo, kjer zdaj obiskuje tretji letnik. Na vprašanje, kako se počuti zdaj, ko pred domačo publiko prvič nastopa kot profesionallec, se je le nasmehnil in menil, da nič drugače kot običajno, vendar mogoče z nekaj več samozavesti. »Nekaj pa sem se menda naučil v Ljubljani!«

Aleksander Tolmajer

Ionescov tekst obravnava zapleten odnos med profesorjem in njegovo učenko, prvi posebljeno zlo, druga neizkušena mamina punčka. Človeške dimenzije teksta dolgo časa niso razumeli in so Ionesca obsojali destruktivizma.

DRUGI DEL GLEDALIŠKEGA ABONMAJA

Markiza de Sade v Šentjanžu

Pretekli četrtek se je med nami spet začela gledališka sezona. V k & k v Šentjanžu je s predstavo Slovenskega ljudskega gledališča Celje Markiza de Sade začel drugi del letošnjega prvega abonmajskega leta. Podstrešna dvorana sicer ni bila tako nabita, najbrž so nekateri na predstavo pozabili ali pa so še na letovanjih, a kljub temu je bila zelo lepo zasedena.

Markiza de Sade japonskega pisatelja in dramatika Jukia Mišime je po svoji tekstovni predlogi v odličnem prevodu Milana Jesiha zadela v srce francoske družbe v letih pred francosko revolucijo, ob in po njej. Ob tem, da je njen avtor Japonec, ni bilo čutiti kako njegovo nerazumljenost tedanje problematike. Izvirno in groteskno je prikazal odnose, predvsem pa izprijenost tedanjega sloja, ki se je uredničeval predvsem v salonih in so mu bile izprijene družbene in ob njih tudi ljubezensko-seksualne, tudi perverzne zgodbe edino zadovoljstvo in povsem zadostna zaposlitev.

Avtor je dogajanje postavil v družino, sicer ne modre krvi, a k temu stremečo, gospe de Montreuil. Ta je uspela eno hčero poročiti s plemenitim Alfonzom de Sade, modre

krvi in blizu najvišjega plemiškega stanu. Ta kljub svoji razuzdanosti, pokvarjenosti in celo seksualni deviantnosti kot šesta, nikoli vidna oseba ostaja glavna figura v drami. Z njim se identificirajo tako žena markiza Renne, njena sestra Anne in razuzdana grofica de Saint-Fond. Vse ga po svoje rešujejo iz zaporov in mu razuzdano podlegajo. Njihove moralne predstave so filozofske groteskne, povsem odmaknjene od stvarnega sveta.

Zaključek, žena markiza po 18 letih doživi notranje spreobrnjenje, se svojemu pokvarjenemu možu odpove in odide v samostan, je pozitiven izhod iz dramaturško precej nejasne in napete drame.

Igra petih igralk v režiji Dušana Mlakarja, je bila odlična. Tekst je briljiral, njegova konverzacija tudi. Vso, dokaj dolgo predstavo so gledalce »držale« v napetosti in zato požele tudi močan in spontan aplavz. Igrale so Barbara Vidovič, Anica Kumer, Barbara Medvešek, Tina Gorenjak, Manca Ogorevc in Hana Komar. Čudovito kostumografijo je ustvarila Svetlana Visantin, naša znanka iz Miklove Zale.

Jože Rovšek

VOGRŠKA MLADINSKA SKUPINA

Začetek z »Velikaško norostjo«

Vogrjani pa res niso od muh. Letos so kot prvi med slovenskimi igralskimi skupinami postavili na oder svojo predstavo, ki so jo dodobra obdelali že na gledališkem seminarju poleti v Fiesi. Pa kljub temu jim je treba priznati, da so morali mnogo počitniških uric posvetiti domačemu odru.

Mladinska gledališka skupina KKD Vogrče in okolica je preteklo soboto scensko in kostumsko zablestela v domači farni dvorani, ki je bila kar premajhna za številne obiskovalce.

Pod vodstvom »zimzelene« režiserja Francija Končana so naštudiralci nekoliko starodobno komedijo francoskega komediografa lahkega žanra

Jeana Variota »Velikaška norost«. Izpoved predstave sicer ni kaj velikega, tudi ne diktira stil prireditve, nima uokvirjenega koncepta in dramaturgije, zato pa je zelo primerna za učenje igre, jezika, giba, mimike, izrabe odrskega prostora, ..., skratka vseh elementov upodabljanja gledaliških tekstov.

Če je oder res učilnica slovenskega jezika, to za Vogrjane velja v celoti.

Na kar nekoliko prenizkem odru so mladinci zaigrali komedijo, kateri bi lahko tudi rekli »Denar je sveta vladar«. Kljub temu pa se tema tokrat razvija nekoliko drugače. Povampirjenemu očetu trgovcu, ki si je svoje primoženje pridobil v glav-

nem s podloženo »vago« in ki zdaj sanja celo o plemiških naslovih, se upreta hčerki, ki se zaljubita v trgovskega pomočnika in raznašalca Julčka in Gustlana. Oče o tem spočetka seveda sploh noče slišati, zanj so idoli plemiški naslovi. Ko pa se ponudi nek pokvarjen markiz, kateremu so največje vrednote dolgovi, in ko hčerki obračunata z njim, se mu vendar posveti, da sta največja dota za njegovi hčeri vendarle pridna zeta. Vse se steče srečno in vsi skupaj bodo spet složno služili denarce.

Režiser Končan je iz predstave napravil pravo modno revijo srednjeveških oblačil. Pri tem sta sodelovali kostumografinja Gordana Schmidt in domačinka

Po francoski revoluciji – kaj pa zdaj?

Štefka Kontschintsch. Glavni igravec, začetnik v gledališču, kar pa se mu ni poznalo, je bil Matthias Visotschnig. V svoji vlogi trgovca je bil zelo prepričljiv. Hčerki sta usklajeno igrali Mateja Kerbitz, ki je sposobna tudi že za večje vloge, in

pa Magda Zidej. Zaljubljena pomočnik in raznašalec sta bila Michael Zidej in Ivo Müller. Vehementna sobarica je bila Katarina Kerbitz, z bolj statičnima vlogama pa sta predstavo dopolnili čistilki Sabrina Ambrosch in Claudia Šumej.

Vodja skupine Lojz Kerbitz je realizacijo predstave vključil še Christiana Paulitscha, ki je vodil luč in ton, sceno pa je izdelal Toni Stern.

Kakor že rečeno, predstava je bila bolj učnega pomena, mladi Vogrjani pa so z njo dokazali, da so se sposobni spoprijeti tudi z bolj zahtevno tematiko.

Gledališki dogodek v Vogrčah je dodatno olepšal pevski kvintet MoPZ Foltej Hartman, ki je za začetek zapel nekaj lepo zvenceh slovenskih ljudskih in umetnih pesmi.

Jože Rovšek

Ženina, nevesti in obupani stremuški oče

Kvintet MoPZ Foltej Hartman se izkazuje z vse bolj kvalitetnim petjem

PRIREDITVE

ČETRTEK, 27. 9.

- OSOJE, v samostanu
17.00 Otvoritev XII. Evropskega kongresa narodnih skupnosti
- ŠENTJANŽ, k & k
19.00 Nemško vodenje skozi razstavo »Jeseniški plavži« vodi Adolf Branz

PETEK, 28. 9.

- OSOJE, v samostanu
09.00 XII. Evropski kongres narodnih skupnosti PREDVAJAJO: dr. Majda Kaučič Baša, red. prof. dr. Albina Nečak Lük, univ. doc. dr. Hans Reich, dr. Ingelore Oomen-Welkeod 14:30 do 17:00: delavnice, nato predstavitev rezultatov
- CELOVEC, Mohorjeva
14.00 150 let Mohorjeve družbe
- ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, v cerkvi – SPD Rož
19.30 Koncert »Pesem zbledele zemelje«. Nastopa zbor Rož. Zborovodja: Lajko Milisavljevič
- OSOJE, samostanska cerkev
19.30 XII. Evropski kongres narodnih skupnosti
Koncert: Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije
- CELOVEC, Interkulturni center ljudski dom (IKUC)
20.00 koža-com, media-performance. Nastopajoči: Zvonka Simčič, Helmut Schäfer, Herbert Amreich, Karl Jenšac

SOBOTA, 29. 9.

- OSOJE, v samostanu
09.00 XII. Evropski kongres narodnih skupnosti
Uvodno predavanje: dr. Lucija Čok, nato podijska diskusija na temo »Dvojezično šolstvo na Koroškem – alibi ali džoker«
- DUNAJ 1010, Minoritenkirche – Tamburaški ansambel Slovenk in Slovencev na Dunaju, FERMATA
17.00 KONCERT. Sodelujejo: Tamburaška skupina TAMIKA, Tamburaški sastav TAMBEČARI, Tamburaški ansambel FERMATA
- BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
19.30 Igra: O debelem pradedku in razbojnikih (Josef Čapek). Nastopa mlajša mladinska skupina SPD Bilka
- ŠENTKANDOLF PRI KOTMARI VASI, pri Pušniku – SPD Gorjanci
20.00 Veselica Gorjancev. Igra ansambel Podjanski muzikantje
- ŠENTJANŽ, k & k
20.00 Kabaret »So was dummes«. Gostujejo Die Niederträchtigen iz Nižje Avstrije
- SUHA, ljudska šola
20.00 »20 let Oktet Suha«, predstavitev nove CD. Sodelujejo: Glasbena skupina Čalata – Češka, Gem. Chor Heimatklang Bach/Potoče, MePZ Podjuna – Pliberk, Pevsko-instr. skupina KPD Drava

NEDELJA, 30. 9.

- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
11.00 Premiera igre »Zgodba iz nekdanjih dni« (Breda Pugetlj). Nastopa otroška gledališka skupina KPD Šmihel

- CELOVEC, v stolnici – Dušnopastirski urad, Mohorjeva družba
15.00 Slomškova nedelja. Ob 16. uri sv. maša, nato pa agapa
- BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
19.00 Igra: O debelem pradedku in razbojnikih (Josef Čapek). Nastopa mlajša mladinska skupina SPD Bilka
- ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, v cerkvi – SPD Rož
19.30 Koncert »Pesem zbledele zemelje«. Nastopa zbor Rož. Zborovodja: Lajko Milisavljevič

SREDA, 3. 10.

- LJUBLJANA, Cankarjev dom – Gallusova dvorana
19.30 Slavnostni koncert Slovenskega okteta ob 50. letnici obstoja

ČETRTEK, 4. 10.

- 1080 DUNAJ, Slovenski kulturni center Korotan, Albertgasse 48
19.00 Odprtje razstave 7. likovne kolonije: Janez Matelič, Ljerka Kovač, Zvest Apollonio, Viktor Bernik, Nežika Novak. Odprtje: prof. Milče Komelj, umetnostni kritik
- CELOVEC, Musilova hiša
19.30 Branje »Natura morta«. Bere Josef Winkler
- ŠENTJANŽ, k & k – SPZ
20.00 Premiera gled. predstave »Instrukcija«. Igrata: Magda Kropiunig in Aleksander Tolmaier, režija Miha Golob

- GLINJE pri Borovljah, gostilna Antonič – založba Wieser in Gunde Schaschl-Petritsch
18.00 Santoninost Kost – predstavitev knjige s 111 srednjeveškimi kuharskimi recepti

PETEK, 5. 10.

- SVEČE, pri Adamu
16.30 Začetek Rožanskega teka (4 km), prijave pred tekmo v gostilni Adam
- CELOVEC, v Mohorjevi, Tischlerjeva dvorana – KKZ
19.00 Občni zbor Krščanske kulturne zveze

NEDELJA, 7. 10.

- BAJTIŠE, v gostilni Lenči – SPD Herman Velik
13.30 Pevsko srečanje ob 40. letnici društva in 25. obletnici smrti Hermana Velika. Nastopata: Oktet Suha in tamburaški ansambel Tamika iz Železne Kaple
- SELE, farni dom – KPD Planina
18.00 Premiera mladinske igre: »Žogica nogica«. Nastopa mladinska gledališka skupina KPD Planina

ČETRTEK, 11. 10.

ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel

Začetek lutkovnega festivala

Cikl-cakl

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 28.09. ■ 18.00 Zrcalo kultura: projekt »koža.com« 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Global Loops 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin 23.00 Glasba 24.00 Soundtrack tedna: Eraser 01.00 Zrcalo kultura (pon.) 02.00 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

SO 29.09. ■ 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Special: Glas od gore in iz dole 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Glasba 24.00 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

NE 30.09. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba- jazz/world 01.00 Nedelja drugače 02.00 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

PO 01.10. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Wutti 18.45 Poročila 19.00 Ta mera/ ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Check it: Jugendzentrum Villach 21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum 01.30 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

TO 02.10. ■ 18.00 V pogovoru: Režiser Jan Cvitkovič 18.45 Poročila 19.00 Schülerradio: BMZ Spittal live 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Glasba 22.00 Special (pon.): Glas od gore iz dole 23.00 Vešča/ Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 V pogovoru (pon.) 01.45 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

SR 03.10. ■ 18.00 Literarna kavarna: Ch. Lavant Lyrikpreis / 2 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio/ Hip Hop 22.00 Mad Force/ Hip Hop 24.00 Zajtrk s profilom (pon.) 1.30 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

ČE 04.10. ■ 18.00 Po Koroškem: Predstavite otroške knjige 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna (pon.): Ch. Lavant Lyrikpreis/ 2 24.00 Glasba – jazz/world 01.00 Po Koroškem (pon.) 01.45 Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

PRAZNUJEJO! Emil Muri s Čežave pri Kotmari vasi – 60. rojstni dan; Mihi Logar iz Prible vasi – rojstni dan; Terezija Pasterk iz Kokij – rojstni dan; Mihi Golavčnik iz Podjune – rojstni dan; Franc Urank iz Encelne vasi – rojstni dan; Marija Fugger z Raven – rojstni dan; Andreja Lepuschitz iz Šcedma – rojstni dan; Gustav Januš z Breznice – rojstni dan; Foltej Wuzella s Polja na Reki – rojstni dan; Herman Germ iz Nonče vasi – 70. rojstni dan; Justina Hribernik z Blata pri Galiciji – rojstni dan; Rosi Wasner z Obirskega – 69. rojstni dan; Raimund Greiner iz Podroja pri Globasnici – rojstni dan; Angela Mlinar z Blata pri Pliberku – rojstni dan; Marija Vežočanik iz Nonče vasi – rojstni dan; Miha Lubas iz Vogrč – rojstni dan;

SLOVENSKI VESTNIK
čestita

Justa Koletnik iz Čirkovč – rojstni dan; Jožef Kanauf iz Male vasi pri Globasnici – rojstni dan; Justa Stuck z Blata pri Pliberku – rojstni dan; Miha Golavčnik iz Podjune pri Globasnici – rojstni dan; Maks Radocha z Blata – rojstni dan; Rozi Wisiak z Dol ob Vrbskem jezeru – 80. rojstni dan; Tini Lesjak ml. iz Goselne vasi – rojstni dan; Urši Užnik iz Borovelj – rojstni dan; Nani Ogris, Franci Užnik in Helena Užnik iz Sel – rojstni dan; Hilda Wuzella s Kota pri Šentjakobu – rojstni dan; Marija Kaltenbacher iz Spodnjih Gorič pri Rožeku – 80. rojstni dan; Heidi Tumnitz iz Šentjakoba – rojstni dan; prof. Hans Tuschar iz Slovenjega Plajberka – 60. rojstni dan; Franci Tomazič iz Nagelč – rojstni dan; dr. Tatjana Feinig iz Sveč – 40. rojstni dan; Marija Blažej z Letine – rojstni dan; Hanzi Gabriel z Dunaja – rojstni dan; Adrian Kežar iz Šentprimoža – rojstni dan; mag. Franci Rulitz iz Kotmare vasi – rojstni dan; Mihaela in Miha Traunik iz Malčap – rojstni dan; dr. Mirt Zwitter iz Celovca – rojstni dan; Drago Pörsch iz Holbič – rojstni dan; DI Andreas Berchtold iz Pugarada – rojstni dan; Ani Verdel iz Borovelj – rojstni dan; Jože Partl ml. iz Čirkovč – rojstni dan; Irena Kokot z Žihpolj – rojstni dan

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300 • faks -71

UREDNIKA
Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brunnik (-14)
Narodniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 27. 9. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 28. 9. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 29. 9. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi, ...

NE 30. 9. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 1. 10. ■ 18.10 Kratki stik

TO 2. 10. ■ 18.00 Otroški spored

SR 3. 10. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Zurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Zurnal 17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku, ob vsakih pol ure – poročila Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 30. 9. ■ 13.30 ORF 2 • Mohorjeva praznuje 150-letnico obstoja – 150 let skrbi Mohorjeva med Slovenci za duhovno hrano. Mohorjeva knjiga je v svojem obstoju postala simbol slovenske hiše. Po velikem razcvetu do konca 1. svetovne vojne, ko je Mohorjeva imela več kot 90.000 udov, in do tedaj izdala blizu 16 milijonov izvodov knjig, jo je doletel usodni udarec, ki jo je naposled razdelil na tri veje. V Sloveniji je nastala Celjska Mohorjeva, za Slovence, ki so se znašli v Italiji, pa je začela skrbeti Goriška Mohorjeva.

PO 1. 10. ■ 3.15 ORF2 15.55 TV SL01 (Pon.)

ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: http://volksgruppen.orf.at

Za posredovanje imen slavjenk in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

STROKOVNA EKSKURZIJA NA SLOVAŠKO

»Širitev EU – izziv za naše kmetijstvo?«

od 10. do 13. oktobra 2001

Sreda, 10. oktober: Odhod iz Beljaka ob pribl. 6.00, nato Celovec, Velikovec, Volšberk. Vožnja preko Dunaja v Bratislavo. Ogled kmetije v Šamorinu ob Donavi. Ogled vinogradniške kmetije v Gblce (na jugu Slovaške) – večerja v Hurbanovu – prenočitev v hotelu Agroinstitut v Nitri

Četrtek, 11. oktober: Ogled kmetije (prašičjereja in poljedelstvo) v Prašice – ogled kmetije v Ostratice (sadjarstvo in predelava, turizem na kmetiji, direktna prodaja) – ogled kmetije (govedoreja) – kosilo – ogled mesta Nitra (vzhodna Slovaška - kmetijski center Slovaške) – prenočitev v hotelu Agroinstitut v Nitri

Petek, 12. oktober: Vožnja od Nitre preko Zvolen, Banske Bystrice v Ružomberok (severna Slovaška – Tatra) – ogled ribogojstva (postevi) – kosilo na turistični kmetiji – vožnja v Liptovský Mikuláš – ogled kmetije (travinje, mlekarnstvo, pitanje volov, ovčjere-

ja) – večerja z glasbo – prenočitev v hotelu Tatrin (je v lasti kmetijske zadruge »Agrarna skupnost Smrečany«)

Sobota, 13. oktober: vožnja domov preko Ružomberoka, Žiline, Bratislave (ogled mesta) – Dunaj – Celovec – Beljak (prijod v Celovec najpozneje ob 22.00 uri)

Cena: 3.300 ATS na osebo (cena vsebuje prevoz z modernim avtobusom, prenočitve z zajtrkom, kosila in večerje na Slovaškem, ogled, strokovno vodstvo in prevajanje). Maksimalno število udeležencev je 40!

Prijava: dipl. inž. Peter Krištof (Tel.: 0676/83555404 ali e-mail: p_kristof@lk-kaernten.at) ali dipl. inž. Hanzi Mikl (Tel.: 0664/5040619). Prijava postane veljavna po vplačilu zneska pri Posojilnica Bank Zila: Kto.štev.: 36.153.674, BLZ: 39.116!

Organizator: dipl. inž. Hanzi Mikl.

DEŽELA KOROŠKA / Biro za slovensko narodno skupnost
CARINTHIAN INSTITUTE FOR ETHNIC MINORITIES
PEDAGOŠKA AKADEMIJA CELOVEC

XII. evropski kongres narodnih skupnosti

v samostanu v Osojah

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA

17.00 BAROČNA DVORANA

Pozdravne besede, otvoritev: deželni glavar dr. J. Haider

Otvoritveno predavanje: José-Maria Munoa Ganuza (prof., baskovska reg. vlada)

Glasbeni spored: Ženski kvartet Borovlje, harfistka Mojca Zlobko Vajgl

19.00 VITEŠKA DVORANA: sprejem pri deželnem glavarju

PETEK, 28. SEPTEMBER

9.00 BAROČNA DVORANA

dr. Majda Kaučič Baša, univ. Ljubljana, pedagog, fakulteta, odd. za predšolsko vzgojo: Dvojezičnost in ohranjanje manjšinskih jezikov

red. prof. dr. Albina Nečak-Lük, univ. Ljubljana, fil. fakulteta, Inštitut za narodnostna vprašanja Dvojezično izobraževanje iz sociolingvističnega zornega kota

univ. doc. dr. Hans Reich, univ. Koblenz-Landau, Inštitut za medkulturno izobraževanje: Učenje jezikov in integracija – merjenje jezikovnega znanja pri otrocih priseljencev v Nemčiji

dr. Ingelore Oomen-Welke, pedagog, visoka šola Freiburg: Prvi in drugi jezik – kdaj se učiti koliko jezikov?

12.30 OPOLDANSKI ODMOR

14.30 DELAVNICE

Delavnica 1: Pravni in ekonomski okvirni pogoji za učenje jezikov (vodja A. univ. doc. dr. Albert F. Reiterer) *

Delavnica 2: Alternativne metode pri učenju jezikov (voditeljica dr. Maria Wedenig, ped. akademija)

Delavnica 3: Dvojezičnost in identiteta (vodja prof. dr. Guus Extra)

17.00 PREZENTACIJA rezultatov delavnic

19.30 KONCERT Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije v osojski samostanski cerkvi

SOBOTA, 29. SEPTEMBER

9.00 BAROČNA DVORANA

dr. Lucija Čok, ministrica za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije: Uvodno predavanje

10.00 PODIJSKA DISKUSIJA: Dvojezično šolstvo na Koroškem – alibi ali joker, vodi dr. Josef Hieden, direktor Pädak v Celovcu

13.00 KONEC KONGRESA

Živa tradicija skozi čas – Če neka družba obstaja 150 let, potem sta za tem več ko samo vztrajnost in dolga sapa. Zato so potrebni dobri temelji in trden načrt. Pri Mohorjevi družbi v Celovcu, ki je bila ustanovljena leta 1851, so spoštovanje tradicije, pogum za uresničevanje novih zamisli in pripravljenost za dialog temelji raznolikega delovanja, ki še danes prinaša dobre sadove. Uspešno je mojstrovala vse ovire in zgodovinske usode, ki so hromile njeno vsestransko delovanje. Po stoletju in pol neprestanega plodnega delovanja tako v domovini kakor tudi preko vseh meja, si je Mohorjeva kot najstarejša ustanova koroških Slovencev zagotovila trajno mesto v zgodovini Koroške. Živ most – Za Mohorjevo sta katoliška vera in slovenstvo temeljni vodili. Zato se je Mohorjeva zapisala predvsem skrb za ohranitev slovenskega jezika in kulture na Koroškem ter krščanstva. S samostojno medijsko ponudbo, z literaturo v obeh deželnih jezikih, z dvojezično vzgojo otrok in mladine,

PRAZNOVANJE

150 let Mohorjeve

z dvojezično šolo in z obsežnim prireditvenim sporedom je Mohorjeva živ most ne samo med obema narodnostnima skupnostima na Koroškem, temveč tudi med Avstrijo in mlado državo Slovenijo.

Gospodarstvo v času globalizacije – Osnova za preživetje je slej ko prej gospodarska storilnost, ki jo zagotavljata po eni strani Mohorjeva tiskarna in založba, ki ima svoje postojanke v Celovcu, Ljubljani in na Dunaju, po drugi pa udeležbe pri raznih podjetjih doma in v inozemstvu, posebno v strokah, ki imajo prihodnost, kakor so npr. elektronski mediji. Za delojemalce iz dvojezične Koroške je Mohorjeva ena največjih delodajalk. Pod njeno streho se uresničujejo možnosti prekomejnega gospodarstva, pri čemer se je izkazala dvojezičnost kot jasna prednost. Zaradi dolgoletne tradicije in tehničnih inovacij je Mohorjeva cenjena kot kompe-

tenten partner. Upoštevanja vredno ustvarjanje vrednosti znotraj podjetja ter gospodarska zanesljivost poleg tega dajejo podlago za visoko število splošno koristnih dejavnosti, ki jih Mohorjeva vrši oziraje se na potrebe slovenske narodne skupnosti vse do danes tudi s pomočjo javnih subvencij.

Pošten dialog, mirno sožitje – Kamorkoli pogledamo – v dvojezično ljudsko šolo skupno z zavetiščem ali v dijaške in študentske domove ali v 100 let staro matično hišo na Vetrinjskem obmestju ali v obnovljen kulturni center »Korotan« na Dunaju ali pa mogoče v uredniške sobe časopisov ter v študijo novega radijskega projekta »Radio dva«, povsod najdemo isto vodilo: Mohorjeva je kraj srečanja, zdaj in v prihodnje. Letošnja 150. obletnica je dokaz, da vse to lahko uspeva.

(Reklamni tekst Mohorjeve)

Kočna je najvišji zahodni vrh Grintovcev. Dostopna pa je iz severa preko Češke kočne ali pa iz juga preko Zoisove kočne. Med najlepše gorske poti v slovenskih alpah šteje Kremžarjeva pot, ki pelje preko Češke kočne na vrh obeh Kočen. Češka kočna je dostopna iz Ravenske in tudi iz Makekove Kočne.

Najhitreje pridemo do Češke kočne, če se pri Planšarskem jezeru na Jezerskem zapeljemo v Ravensko Kočno do tovarne žičnice, kjer parkiramo avto.

PLANINSTVO

Po Kremžarjevi poti na Jezersko in Kokrško Kočno

Od tam imamo slabo uro hoje po lepi markirani poti do Češke kočne, ki je izhodišče za mnoge ture v Grintovcih. Od Češke kočne sledimo oznakam preko Spodnjih Ravni navzgor proti Zgornjim Ravnem. Ko pridemo do odcepa za Mlinarsko sedlo,

zavijemo na desno in nadaljujemo hojo do skal, kjer se začne Kremžarjeva pot. Do tukaj je bila pot nezahtevna, zdaj pa se začne zahtevni del poti, ki je na izpostavljenih mestih dobro zavarovan s klini in jeklenimi vrvmi. Ko pridemo nad Dolsko škrbino, se nam pridruži pot z Grintovca, mi pa se tukaj držimo desne poti. Kmalu nato pridemo do najbolj izpostavljenega dela naše celotne poti. To je nakaka skalna polica, ki je tudi od zgoraj pokrita s skalo. Zato se moramo po trebuhu plaziti skozi to nekaj metrov dolgo ožino. Nahrbtnik pa moramo na tem mestu dati s hrbtna, ker drugače ne pridemo skozi ožino. Od tega predela ni več daleč do vrha Jezerske Kočne (2540 m). Za pot od Češke kočne pa do vrha Jezerske Kočne smo potrebovali približno 2,5 ure. Vrh Jezerske Kočne je močno rdeče barve, ker vsebuje železo. Zaradi tega dostokrat udari vanj strela in zato je vrh močno razčlenjen in kaže več stolpičev. Ob nevihti zato ni priporočljivo, da se tam zadržujemo. Ker je bila pred leti narejena zavarovana pot med Jezersko in Kokrško Kočno, bi bilo škoda, da se ne bi podali še do 20 minut oddaljene Kokrške Kočne, ki je samo za nekaj metrov nižja od Jezerske Kočne. Po isti poti se lahko spet vračamo nazaj v dolino. Možne pa so tudi še druge variante, ki bi jih tokrat ne omenjal. Opisana pot šteje od Zgornjih Ravni naprej kot zelo zahtevna in zato ni priporočljiva za začetnike in planince z vrtočlavo.

Umetnik samouk Hanzi Jani Mlečnik

Foto: Štukelj

PLIBERK / KAVARNA »PAZZO« Čustvenost teles v umetniškem oblikovanju Hanzija Mlečnika

Simpatično kavarno »Pazzo« v Pliberku krasijo do 18. oktobra 2001 podobe aktov mladega umetnika samouka Hanzija Janija Mlečnika.

Ljubezen do risanja, slikanja dosledno neguje že nekaj let, zelo privlačno pa je zanj človeško telo, ki ga upodablja

v različnih pozah – stoje, leže, sede, od spredaj in zadaj. Telesa oblikuje deloma predmetno in abstraktno, uporablja pa oglje, pastelno barvo in rdečo kredo na bel papir. Svoj risarski talent Hanzi Mlečnik sproti izpopolnjuje na raznih risarskih tečajih doma in v inozemstvu. Umetnika samouka je številni publikli v obeh deželnih jezikih predstavila Eda Velik. Otvoritev razstave pa je glasbeno popestril kitarist Janez Gregorič.

Razstava je na ogled do 18. oktobra 2001, med odpiralnimi časom, od ponedeljka do nedelje. M. Š.

ZAHOMEC – SUPER-TRIM

Prehodni pokal že drugič železni Kapli

2. Super-trim-sedmerboj južnokoroških vasi gre v finale. Predzadnji tekmovalni dan je bil pred novim športnim domom v Zahomcu in na bližnji skakalnici.

Moški so se pomerili v gorskem teku (200 m) po pobočju skakalnice do odskočne deske. Po mnenju maratonskega tekača Wrienza je bila ta disciplina izredno naporna. Zmagal pa je Manfred Malle (Zahomec), ki je s spretno tehniko premagal maratonske tekače kot sta Mistelbauer in Wrienz.

Dekleta so nato tekmovala 200 m dolgi tekaški progi

okrog doma z raznimi ovirami in posebnimi nalogami (metanje žogice na cilj, slalomski tek itd.). Zmagala je Kerstin Mörtl iz Zahomca.

Izredno napeti pa so bili dvoboji fantov pri dirkanju s kotaljkami. Vsaka dvojica je morala teči tri kroge. Najhitrejši v tej disciplini je bil Zahomčan Lukas Wallner. Nič manj napeto in naporno ni bilo dviganje (ženske) 12 kilogramov težke uteži na minuto. Tesno je zmagala dobro pripravljena Nataša Hrovat iz Železne Kaple pred V. Wallner iz Zahomca.

Skupno zmago predzadnjega

Najmlajša udeleženka, triletna Barbara Wrolich iz Loč Foto: Štukelj

tekmovalnega dne je odnesel Zahomec pred Železno Kaplo, Šentprimožem in Ločami. V skupnem seštevku vodi Železna Kapla (81) pred Bilčovsom (59), Šentprimožem (57), Zahomcem (35), Pliberkom in Ločami (po 32) in Selami (30).

Za organizacijo in brežhibno izvedbo so v sodelovanju s SŠZ poskrbeli člani ŠD Zahomec (predsednik M. Wiegeler s soprogo, podpredsednik L. Druml, V. Wallner, F. Wiegeler in mnogi drugi). Po tekmovalnem sledila razglasitev rezultatov in podelitev lepih nagrad. Skakalec Stefan Kaiser pa je dajal avtograme. Prireditve se je končala v prijetnem vzdušju.

Veliki finale sedmerboja pa bo na sporedu v soboto, 13.10., ob 13. uri v Vidri vasi pri Pliberku. M. Š.

D. Wiegeler in D. Kurasch v napetem dvoboju

Foto: Štukelj

NOGOMET/KOROŠKA LIGA

Obisk Srečka Katanca je SAK zelo spodbudil

V dvoboju med prvima dvema moštvoma na lestvici SAK in Landskron je bil SAK preteklo nedeljo na spolzkem terenu prepričljivi zmagovalec. Prominenten obisk slovenskega selektorja Srečka Katanca je na domačo enajsterico vplival zelo spodbudno in optimistično.

Pred tekmo je trener Lojze Jagodič približal VIP članom in navijačem taktični koncept in izžareval prepričanje v zmago, in to se je dejansko potem tudi zgodilo.

Domačini so od začetka prevzeli komando in že v 5. minuti je Wolfgang Eberhard poskrbel za vodstvo SAK. Deset minut navrh je Thomas Weissenberger z močnim udarcem z glavo poslal žogo v dolgi kot – 2 : 0. V 24. minuti je Zimmerling z lepim nizkim strelom prelisičil nasprotnikovega vratarja in bilo je 3 : 0! V prvi polovici je SAK po dolgem spet igral dopadljiv nogomet, režijo pa je odlično vodil Jani Pate. Videti je bilo

nekaj lepih akcij, podaj v globino in krasne zadetke. Po odmoru je Roy v 62. minuti po kotnem strelu potisnil žogo neubranljivo v mrežo – 4 : 0 in tekma je bila odločena. Po kri-

vični izključitvi Eberharda in menjavi treh rutiniranih igralcev (Pate, Weissenberger in Zimmerling) je SAK nekoliko popustil. Pred koncem tekme je gostom po lepi akciji uspel edini zadetek. Z zmago se je SAK spet povzpел na 1. mesto.

Srečko Katanec po tekmi: »Zmaga SAK je bila zaslužena, lahko bi bila še višja. Tekma je bila na nivoju lige in je odgovarjala vremenskim okoliščinam.«

Prihodnjo soboto igra SAK na tujem proti St. Michaelu v Labotski dolini. M. Š.

Slovenski selektor Srečko Katanec (v sredini) v krogu odbornikov in sponzorjev

Foto: Štukelj

ODBOJKA/PRIČETEK PRVENSTVA

V soboto vroč derbi SK Dob proti Hypo iz Celovca

Priprave za start v tekmovalno sezono so v polnem teku. Pretekli teden so se odbojkarji SK Aich/Dob udeležili mednarodnega turnirja v Bratislavi in se uvrstili le na zadnje, šesto mest. Klubski menedžer Martin Micheu: »Priprave na tekmovalno sezono niso potekale po naši želji. Nekateri igralci so bili poškodovani, pripravljalne tekme pa smo skoraj vse izgubili. Pravzaprav nisem srečen v trenutni situaciji. Upam, da nam bo uspelo do sobote še premostiti gotove težave. Moštvo Hypo se je močno okrepilo in zglejda, da se hočejo revanžirati za poraze v pretekli sezoni. Tudi

druga moštva v 1. zvezni ligi so se okrepila. Liga je znatno močnejša kot lani.«

Po odhodu odličnega igralca v bloku Jureta Kokota je nastala velika vrzel, ki jo bo treba še zapolniti. Novi igralec Saša Durić od Hypo Celovec bo to nalogo le težko izpolnil.

Tudi v tej sezoni bodo glavni sponzorji Zadruga market, Posojilnica in Zveza Bank. Klubu je uspelo tudi še pridobiti dodatne sponzorje, ki so za tekmovalni program izredno pomembni.

Za navijače in gledalce bodo med odmori spet žrebane in druge atrakcije. Letošnja tekmovalna sezona bo napeta in zanimiva kot še nikoli.

11. oktobra pa bo prva tekma proti Dubavi (Slovaška) v novi evropski Interligi.

Pričetek prvenstvene tekme je v soboto, 29. septembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Pliberku. V predtekmi igra Dob II proti AVC iz Cerlovca.

M. Š.

KOLESARJENJE

»Paco« tesno mimo zmage

Na dirki po »Rheinland Pfalz« je Peter Wrolich le za las zgrešil zmago na tretji etapi na 190 kilometrov iz Pirmasensa v

Saarburg. V sprintu 28 kolesarjev je »Paca« lahko premagal le Šved Marcus Ljungqvist. Dirko je zmagal Nizozemec Erik Dekker. Ta konec tedna pa bo Wrolich v Italiji s svojo ekipo Gerolsteiner nastopil na dveh enodnevnih dirkah.

KOROŠKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Uspešna premiera SŠK »Obir« I, boleč poraz SŠZ/Zveza Bank I

Zmaga in poraz slovenskih šahistov v prvem krogu novega ekipnega prvenstva 2001/2002 v koroški podligi. Novinec SŠK »Obir« Železna Kapla I je prepričljivo premagal nasprotnika SK Feistritz-Paternion I s 5 : 3, medtem ko je oslabljen ekipa Slovenske športne zveze/Zveza Bank I (manjkala sta Žiga Žvan in Gorazd Živkovič) izgubila dvoboj z ekipo Velikovec/Ruda I s 3 : 5. Za SŠK »Obir« Železna Ka-

pla I so točkovali: Dušan Jokovič remi, Hans-Christian Wolte 1, Justin Polanšek remi, Harald Wolte remi, Meyer 1, Dr. Waysocher 1, Andreas Karner remi, Johannes Joschtl 0.

Za SŠZ/Zveza Bank I so točkovali: MK Blaž Kosmač remi, Arnold Hattenberger remi, ZMK Dunja Lukan remi, dr. Joži Amrusch remi, Aleksander Lukan 0, Rupert Reichmann remi, Robert Hedenik remi, Stefan Reichmann 0. I. L.

ŠAHOVSKI OREH št. 172

Silvo Kovač

Aljehin – Freedman (ZDA 1924)

Osmo vrsta je trenutno pod udarom bele trdnjave na e-liniji, vendar črnega kralja trenutno uspešno brani črni skakač. Kako sedaj odstraniti iz obrambnih vrst črnega skakača,

razmišlja vele mojster Aljehin, ki je na potezi. To mu uspe na učinkovit način, v njemu značilnem žrtvovalnem slogu!

Rešitev št. 171

Z žrtvijo dame 1.Df6:++! je črni kralj iznenada postal tarča napada belih figur v središču. 1...Df6: 2.Le5+ Kg5. Na umik kralja 2...Kf5 3.Se3+ se ne spremeni kritični položaj črnega. 3.Lg7! in črni se je vdal! Pod taktirko vele mojstra Petrosjana se je sprožil plaz belih figur, ki se je pričel z žrtvijo dame in zaključil z matom črnega kralja sredi šahovnice!

